

Päijät-Hämeen kuntien ilmastotyö 2024

Asumisen sähkö- ja lämmitysmuodot sekä energiatehokkuus

Sysmän kuntaan laaditun kyselyn tuloksia

Kuva: Google Forms

Seitsemään Päijät-Hämeen kuntaan laaditaan vuoden 2024 aikana ilmastolain mukaiset ilmastosuunnitelmat. Ilmastosuunnitelmien tekoon on saatu avustus ympäristöministeriöltä ja niiden toteuttamista koordinoi Päijät-Hämeen liitto. Sysmän kunnan asukkaille laadittiin kysely osana Päijät-Hämeen liiton ja alueen kuntien tekemää yhteistyötä ilmastosuunnitelmien kehittämiseksi.

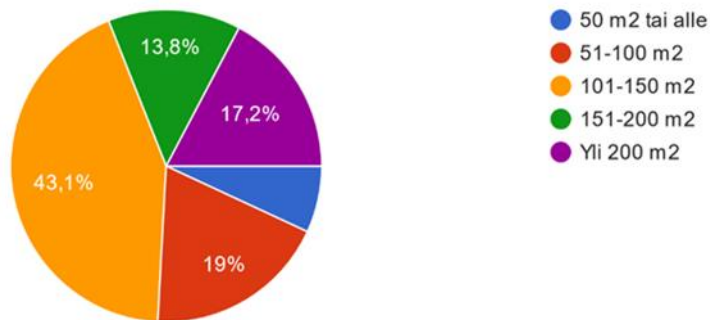
Kyselyn tarkoituksena oli kerätä tietoa kunnassa asuvien omakotiasujien tämänhetkisistä energiaratkaisuista sekä niiden parantamissuunnitelmista. Kyselyyn vastasi yhteensä 58 henkilöä, ja tässä raportissa käydään läpi kyselyn vastauksia. Kyselytutkimus laadittiin Google Forms -lomaketyökalulla, ja sen toteutuksesta vastasi LAB-ammattikorkeakoulun opiskelijat.

Asuminen

Yli puolet kyselyyn vastanneista henkilöistä kertoi asuvansa kahden hengen taloudessa. Seuraavaksi yleisin asumismuoto kyselyyn vastanneiden kesken, oli yhden hengen taloudet, joissa asui noin viidesosa vastaajista. Kolmen ja neljän hengen talouksissa asuivat lähes kaikki lopuista vastaajista.

Asuinrakennuksen pinta-ala (lämmitetty)

58 vastausta

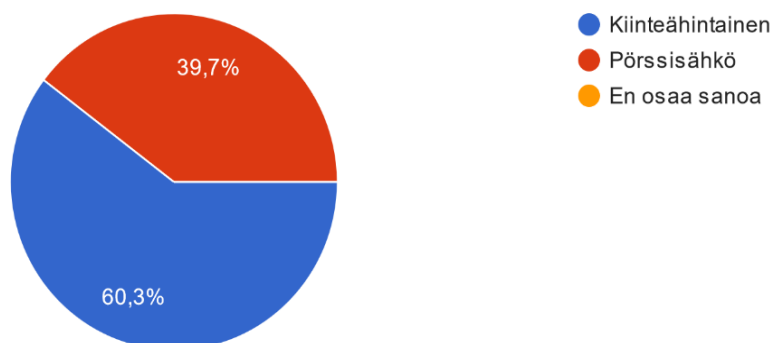
Kuvio 1. Kyselyyn vastanneiden talouksien kiinteistöjen pinta-alat.

Vastanneiden henkilöiden kiinteistöistä lähes 40 % oli rakennettu vuosien 1971–1990 välillä. Kooltaan vastanneiden kodit olivat useimmiten 101–150 m². (Kuvio 1.)

Sähkösovimukset

Kiinteistössä käytössä oleva sähkösovimus

58 vastausta

Kuvio 2. Kyselyyn vastanneiden talouksien kiinteistöissä käytössä olevat sähkösovimukset.

Enemmistö, yli puolet vastaajista oli valinnut kiinteähintaisen sähkösovimuksen pörssisähkösovimuksen sijaan. (Kuvio 2.) Sähkön tuotantotapa taas ei ollut tiedossa suurimmalla osalla, 44,8 %:lla vastaajista. Yleisimmät sähkösovimuksien tuotantotavat jakautuivat vastaajien kesken seuraavasti:

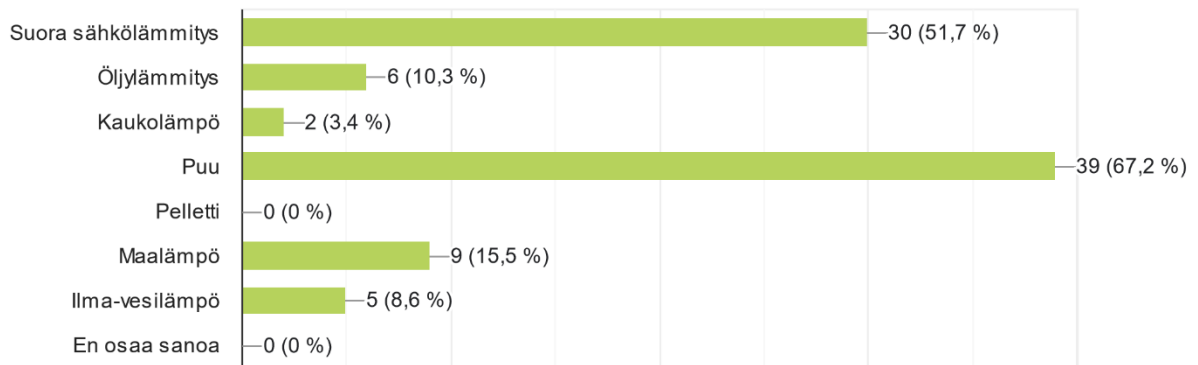
- Fossiilivapaa 29,3 %
- Aurinkovoima 20,7 %
- Tuulivoima 19 %
- Vesivoima 10,3 %

Neljännes vastaajista, joilla ei ollut uusiutuvalla energialla tuotettua sähkösovimusta, kertoi harkinneensa sähkösovimuksensa vaihtamista. Lopuista kysymykseen vastanneista suurin osa kertoi, että eivät olleet harkinneet uusiutuvaa energiaa, koska eivät olleet tulleet ajatelleeksi asiaa. Myös uusiutuvan energian kalleus, kausittaisuus, ja sähkösovimuksen vaihdon turhaksi kokeminen, tulivat vastauksissa esiin.

Lämmitysmuodot

Kiinteistössä käytettävä pääasiallinen lämmitysmuoto? (Yksi tai useampi vaihtoehto)

58 vastausta

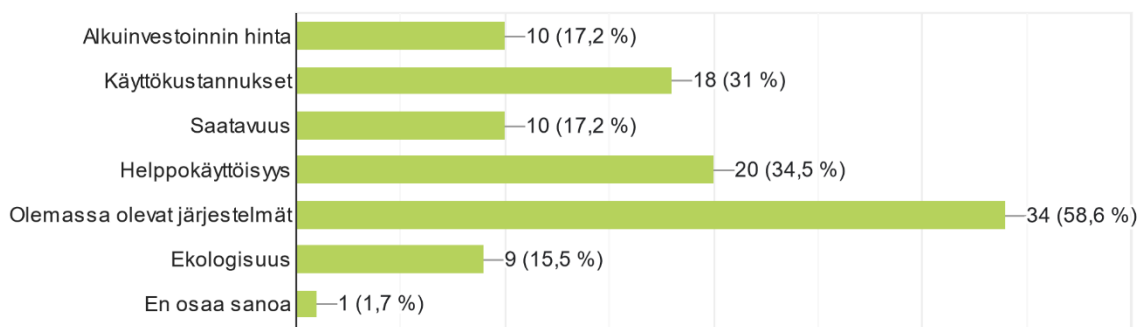

Kuvio 3. Kyselyyn vastanneiden talouksien kiinteistöissä käytettävät lämmitysmuodot.

Eniten Sysmäläiset suosivat kotiensa lämmittämiseen puuta, jota käytti pääasiallisena lämmitysmuotonaan reilusti yli puolet, 67,2 % vastaajista. Seuraavaksi suosituin lämmitysmuoto oli suora sähkölämmitys, jota kertoi myös käyttävänsä yli puolet vastaajista. Suosituinta olikin ilmeisesti näiden kahden lämmitysmuodon yhdistelmä. Vastaajien keskuudessa maalämpöä, tai ilma-vesilämpöä käytettiin lämmönlähteenä yhteensä 14 taloudessa. (Kuvio 3.)

Mikä on vaikuttanut kiinteistön lämmitysmuodon valintaan? (Yksi tai useampi vaihtoehto).

58 vastausta

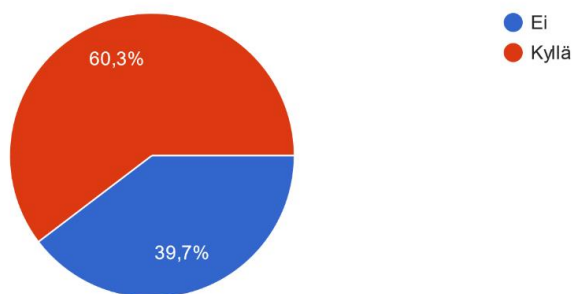

Kuvio 4. Kyselyyn vastanneiden talouksien kiinteistöjen lämmitysmuotoon vaikuttaneet tekijät.

Eniten lämmitysmuodon valintaan olivat vaikuttaneet kiinteistöissä valmiiksi olemassa olevat järjestelmät (58,6 %), helppokäyttöisyys (34,5 %), sekä käyttökustannukset (31 %). Ekologisuus on vastaajien keskuudessa ollut vähiten vaikuttava tekijä, vain yhdeksän vastaajaa oli kertonut tämän vaikuttaneen lämmitysjärjestelmän valintaan. (Kuvio 4.)

Onko kiinteistöönne asennettu lämpöpumppuja?

58 vastausta

Kuvio 5. Kyselyyn vastanneiden talouksien kiinteistöihin asennetut lämpöpumput.

Lämpöpumput olivat kyselyn mukaan Sysmäläisille tuttuja, yli 60 % vastaajista kertoi, että heidän kiinteistöönsä on asennettu lämpöpumppu. (Kuvio 5.)

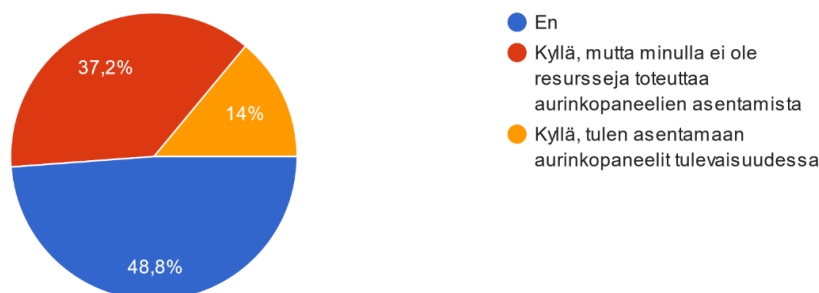
Muutoksia kiinteistön lämmitysmuotoon oli harkinnut vain alle neljäsosa vastaajista. Eniten oli harkittu ilmalämpöpumpun asentamista (9 henkilöä), ilma-vesilämpöpumppua sekä maalämpöä oli molempia harkinnut 5 henkilöä. Tulisijoja oli harkinnut neljä vastaajaa.

Jos parantavia muutoksia ei ollut harkittu, pääasiallisiksi syiksi kerrottiin useimmiten, että ei ollut tullut ajatelleeksi asiaa, sekä resurssien puute. Vastaajat myös kertoivat, että tarpeelliset järjestelmät on jo asennettu ja toimivat hyvin, eikä näin nähdä tarvetta muutokselle. Syitä olivat myös realististen parannusvaihtoehtojen puute, sekä investointien pitkä takaisinmaksuaika.

Aurinkopaneelit

Mikäli paneeleja ei ole asennettu, oletteko harkinneet aurinkopaneelien asentamista?

43 vastausta

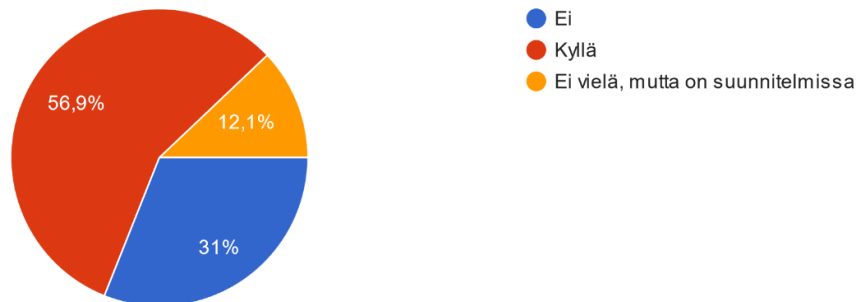
Kuvio 6. Aurinkopaneelien asentamisen harkinta kyselyyn vastanneiden talouksissa.

Sysmäläisten vastaajien keskuudessa aurinkopaneeleja oli asennettu 12 kiinteistöön. Mikäli aurinkopaneeleja ei vielä kiinteistöön ollut asennettu, 43:sta kysymykseen vastanneesta puolet, oli harkinnut paneelien asentamista. Kuuden vastaajan katolla tullaan näkemään aurinkopaneelit tulevaisuudessa. (Kuvio 6.)

Energiatehokkuus

Onko kiinteistössänne tehty remontteja jotka vaikuttavat energiatehokkuuteen?

58 vastausta

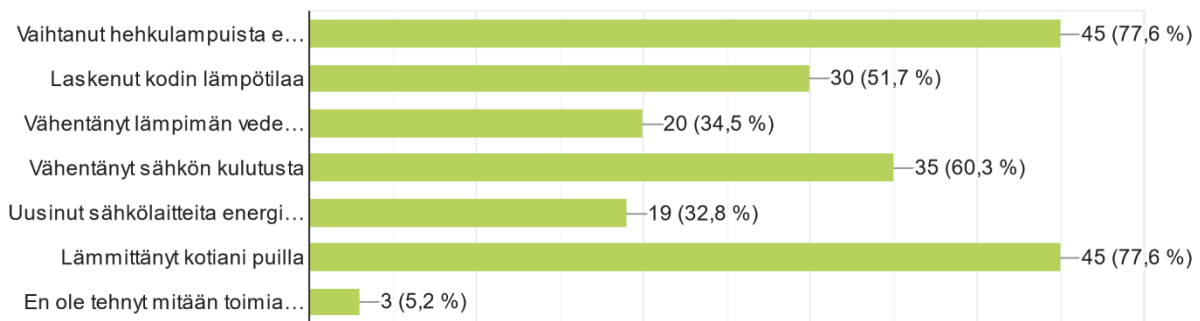

Kuvio 7. Kyselyyn vastanneiden talouksien kiinteistössä tehtyt energiatehokkuusremontit.

Vain noin kolmasosa vastaajista ei ollut tehnyt remontteja kiinteistöidensä energiatehokkuuden parantamiseksi. (Kuvio 7.) Mikäli remontteja oli jo kiinteistössä tehty, tai sellaiset olivat suunnitelmassa, suosituimpia toimia olivat ikkunoiden uusiminen (22 vastaajaa), lämpövuotojen tiivistäminen (18 vastaajaa), sekä eristeiden uusiminen (17 vastaajaa). Muita vähemmän suosittuja toimia, joita vastaajat kertoivat tehneensä, tai suunnitelleensa olivat ilmanvaihdon säätölaitteiston uusiminen, sekä lämmitysputkien uusiminen, joita molempia oli harkinnut, tai jo parantanut neljä vastaajaa. Myös ilmalämpöpumppujen asentaminen, sekä ulko-ovien uusiminen mainittiin vastauksissa.

Oletteko tehneet muita toimia energian säästämiseksi? (Yksi tai useampi vaihtoehto)

58 vastausta

Kuvio 8. Kyselyyn vastanneiden talouksien muut toimet energian säästämiseksi.

Muista energiatehokkuuteen liittyvistä toimista suosituimmat olivat hehkulamppujen vaihtaminen energiansäästö- tai LED-lamppuihin, sekä kodin

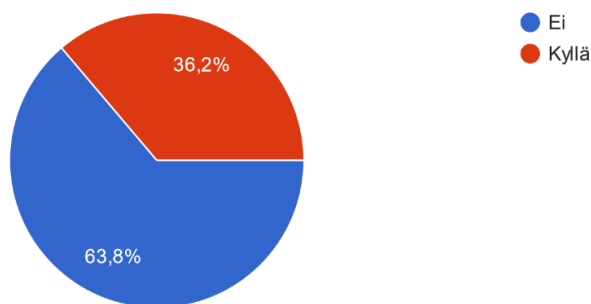
lämmittäminen puilla. Myös sähkön kulutuksen vähentäminen, sekä kodin lämpötilan laskeminen olivat tuttuja toimia vastaajille. 20 vastaajaa kertoi vähentäneensä myös lämpimän veden kulutusta, ja 19 vastaajaa oli uusinnut sähkölaitteita energiatehokkaammilla vaihtoehdoilla. (Kuvio 8.)

Jos energiatehokkuutta parantavia remontteja tai muutoksia ei ollut tehty tai harkittu, kolmasosa kysymykseen vastanneista ilmoitti, ettei ollut tullut ajatelleeksi asiaa, ja neljäsosa kertoi syykseen resurssien puutteen.

Vastaajien keskuudessa kiinteistöissä, joissa oli tehty muutoksia energiatehokkuuden parantamiseksi, 24:ssä sähkölasku oli pienentynyt, 17:ssä lämmityskustannukset ovat pienentyneet ja 11:ssä asuinmukavuus on kasvanut. Kuitenkin vastaajien mukaan kuudessa kiinteistössä sähkölasku oli kasvanut, neljässä kiinteistössä lämmityskustannukset olivat kasvaneet, ja viidessä kiinteistössä asuinmukavuus oli heikentynyt.

Oletteko kokeneet energiaköyhyyttä? (Oletteko kokeneet että energia on liian kallista, ettette ole voineet käyttää laitteita tai lämmittää kotianne niin halutessanne?)

58 vastausta

Kuvio 9. Energiaköyhyyden kokeminen kyselyyn vastanneiden keskuudessa.

Sähkön hintojen sekä muiden elinkustannusten nousu näkyi vastauksissa läpi kyselyn, ja energiaköyhyyttä kertoikin kokeneensa yli kolmannes kyselyyn vastanneista. (Kuvio 9.)

Kyselyn lopuksi vastanneet saivat vapaasti kertoa, minkälaista tukea he toivoisivat Sysmän kunnan toimijoilta, jotta he voisivat onnistua kotinsa energiatehokkuuden parantamisessa. Avustukset ja rahalliset tuet nousivat vastauksissa esiin, ja muutosten toivottiinkin näkyvän kukkarossa. Monella voisi olla halua tehdä muutoksia, mutta taloudelliset resurssit eivät anna myöten. Ehdotuksia tulikin esimerkiksi aurinkopaneelihankintojen tukemisesta, sekä energiaremonttien avustuksista. Vastauksissa toivottiin myös lisää informaatiota sekä energiatehokkuudesta, että remontteja ja muutoksia suorittavista tekijöistä. Ehdotuksissa toivottiin myös esimerkiksi energiansäästökoulutusta sekä yleisiä infotilaisuuksia, joissa voisi yhdessä miettiä kuntalaisten mahdollisuuksia kotien energiatehokkuuden parantamisen, sekä kestävästä asumisen suhteen.